

2024

PHILOSOPHY

Paper : PHI0300104

( Introduction to Systems of Indian Philosophy )

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks  
for the questions

PART—I

Write True or False of the following :

1×8=8

তলত দিয়াবোৰ সঁচা নে মিছা লিখা :

1. Kṣaṇikavāda is advocated by Vaibhāṣikas.  
বৈভাষিকসকলে ক্ষণিকবাদ সমর্থন কৰে।
2. Jainism advocates the theory of creation of the world.  
জৈনসকল জগত সৃষ্টিৰ মতবাদত বিশ্বাসী।
3. The author of Sāṃkhya Sūtra is Īśvarakṛṣṇa.  
'সাংখ্য সূত্র'ৰ লিখক ঈশ্বৰকৃষ্ণ।
4. Buddhi of the Sāṃkhya School is included in Citta of the Yoga System.  
সাংখ্যৰ 'বুদ্ধি' যোগ 'চিত্ত'ৰ অন্তৰ্ভুক্ত।
5. In Nyāya System, Pramā is a Padārtha.  
ন্যায় দৰ্শনত 'প্রমা' এবিধ পদার্থ।

6. In the philosophy of Vaiśeṣika, Upamāna is a Pramāṇa.

বৈশেষিক দৰ্শনত 'উপমান' এটা প্ৰমাণ।

7. In early Mīmāṃsā philosophy, heaven remains the goal of human life.

প্ৰাচীন মীমাংসা দৰ্শনত মানৱ জীৱনৰ লক্ষ্য স্বৰ্গ।

8. *Brahma Sūtra* is also known as *Śārīraka Sūtra*.

'ব্ৰহ্ম সূত্ৰ'ৰ অন্য নাম 'শাৰীৰক সূত্ৰ'।

### PART—II

Answer the following questions (any six) :

2×6=12

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছটা) :

9. Name any two books that belong to Khuddaka Nikāya.

খুদ্ধক নিকায়ৰ অন্তৰ্ভুক্ত দুখন কিতাপৰ নাম লিখা।

10. Name any two Abhidhammas/Abhidharmas.

যি কোনো দুখন অভিধম্ম/অভিধৰ্মৰ নাম লিখা।

11. Name any two Aśaṃskṛta Dharmas accepted by Sarvāstivādīns.

সৰ্বাস্তিবাদীসকলে গ্ৰহণ কৰা যি কোনো দুটা অসংস্কৃত ধৰ্মৰ নাম লিখা।

12. Name any two Mahāyāna Sūtras.

দুখন মহাযান সূত্ৰৰ নাম লিখা।

13. Write the names of any two Aṅgas accepted in Jainism.

জৈন দৰ্শনৰ অন্তৰ্ভুক্ত দুখন অঙ্গৰ নাম লিখা।

14. Name the authors of *Tarka Saṁgraha* and *Tattvacintāmaṇi*.

‘তৰ্ক সংগ্ৰহ’ আৰু ‘তত্ত্বচিন্তামণি’ৰ লিখক দুজনৰ নাম লিখা।

15. Write the names of any two Tanmātras of the Sāṁkhya.

সাংখ্য দৰ্শনৰ যি কোনো দুটা তন্মাত্ৰৰ নাম লিখা।

16. Name the four ‘material Mahābhūtas’ of the Vaiśeṣika.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ চাৰিটা ‘কায়িক মহাভূত’ৰ নাম লিখা।

17. Write the names of two schools of Mīmāṃsā.

মীমাংসা দৰ্শনৰ অন্তৰ্গত দুটা দাৰ্শনিক গোষ্ঠীৰ নাম লিখা।

18. *Brahma Sūtra* is one of the Prasthānatrayī accepted by Vedānta Schools. Name the other two.

বেদান্ত দৰ্শনে স্বীকাৰ কৰা প্ৰস্থানত্ৰয়ী এখন ‘ব্ৰহ্ম সূত্ৰ’। অন্য দুখন প্ৰস্থানত্ৰয়ীৰ নাম লিখা।

### PART—III

Write short notes on the following (any four) :  $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

19. Kṣaṇikavāda / ক্ষণিকবাদ

20. Jaina Atheism / জৈন নাস্তিকতা

21. Sāṁkhya theory of Causation / সাংখ্য কাৰ্যকাৰণ তত্ত্ব

22. Yoga concept of God / যোগত ঈশ্বৰৰ ধাৰণা

23. God in Nyāya / ন্যায় দৰ্শনত ঈশ্বৰ  
24. Vaiśeṣika Atomism / বৈশেষিক দৰ্শনৰ পৰমাণুবাদ  
25. Mīmāṃsā Ethics / মীমাংসা নীতিশাস্ত্ৰ  
26. Advaita Ontology / অদ্বৈত তত্ত্ববিদ্যা

PART—IV

Answer the following questions (any two) : 10×2=20

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

27. Explain Mādhvamaka Śūnyavāda.  
মাধ্যমকৰ শূন্যবাদ ব্যাখ্যা কৰা।
28. Explain and elucidate the realities accepted by Sāṃkhya.  
সাংখ্য দৰ্শনত গৃহীত তত্ত্বকেইটা ব্যাখ্যা কৰা আৰু বিস্তাৰিত ৰূপে বৰ্ণনা কৰা।
29. Give an account of Yoga psychology.  
যোগ মনোবিজ্ঞানৰ ওপৰত এটি বিৱৰণ লিখা।
30. What is Anumāna? Explain different kinds of Anumāna in Nyāya philosophy.  
অনুমান কাক বোলে? ন্যায় দৰ্শন অনুসৰি অনুমানৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
31. Discuss Tattvatraya (Īśvara, Cit, Acit) of Viśiṣṭādvaita.  
বিশিষ্টাদ্বৈতৰ তত্ত্বত্ৰয় (ঈশ্বৰ, চিত, অচিত)ৰ ওপৰত এটি আলোচনা কৰা।

★★★